

Metodologia de Recerca

2015/2016

Codi: 42455

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313500 Gestió Pública	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Raquel Gallego Calderón

Correu electrònic: Raquel.Gallego@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)

Equip docent extern a la UAB

Docents convidats

Prerequisits

Els estudiants que cursin aquesta assignatura han de tenir coneixement bàsic de tècniques de recerca en ciències socials de nivell de Grau.

Objectius

Aquest mòdul ofereix una introducció als problemes metodològics del disseny d'una recerca científica en l'àmbit de les ciències socials. S'hi estudien les opcions per al disseny de la recerca en l'àmbit temàtic de la gestió pública, així com una selecció de tècniques quantitatives i qualitatives útils per a l'anàlisi científic, aprofundint en la seva aplicació. Es busca que l'estudiant:

1. Aprengui a dissenyar i elaborar projectes i informes tècnics utilitzant la metodologia de recerca adequada.
2. Aprengui a avaluar projectes i informes realitzats per tercers amb criteris metodològics i argumentatius adequats.
3. Adquireixi l'habilitat d'aprenentatge que li permeti continuar estudiant d'una manera autodirigida o autònoma.

Competències

- Aplicar les tècniques metodològiques adequades per a l'anàlisi rigorosa d'aspectes i relacions amb la intervenció pública en la societat i l'economia.
- Avaluar projectes i informes fets per tercers amb criteris metodològics i argumentatius adequats.
- Dissenyar i elaborar projectes i informes tècnics utilitzant la metodologia de recerca adequada.
- Dissenyar un projecte de recerca delimitat d'acord amb els criteris de rigor conceptual i metodològic en el marc de les ciències socials.
- Gestionar un conjunt divers i complex de dades i fonts.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Treballar en equips multidisciplinaris i internacionals, amb membres de procedències diverses, d'entorns sociopolítics, culturals i administratius diferents.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar projectes i informes fets per tercers amb criteris metodològics i argumentatius adequats.
2. Conèixer els debats i reptes actuals de les principals tècniques d'investigació quantitativa i qualitativa.
3. Conèixer les principals tècniques de recerca quantitatives i qualitatives.
4. Dissenyar i elaborar projectes i informes tècnics utilitzant la metodologia de recerca adequada.
5. Fer observables els fenòmens/factors rellevants per a l'estudi.
6. Identificar avantatges i dificultats relacionades amb la validesa i la fiabilitat de les tècniques seleccionades.
7. Identificar les fonts de dades disponibles per abordar el problema de recerca plantejat.
8. Identificar les tècniques qualitatives més apropiades per respondre una pregunta de recerca amb les dades disponibles i analitzar-les.
9. Identificar les tècniques quantitatives apropiades per respondre una pregunta de recerca i analitzar-la.
10. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
11. Relacionar tècniques quantitatives i/o qualitatives a una pregunta de recerca i justificar l'esmentada relació.
12. Treballar en equips multidisciplinaris i internacionals, amb membres de procedències diverses, d'entorns sociopolítics, culturals i administratius diferents.

Continguts

Disseny de TFM

Objectiu: aprendre a dissenyar un plantejament de recerca.

1. Formulació de pregunta i hipòtesis
2. Vinculació teòrico-empírica
3. Fonamentació metodològica
4. Tipus de resposta i conclusions

Tècniques Quantitatives d'Investigació Social

Objectius

Aquesta part del curs té dos objectius. Per una banda pretén subministrar els coneixements necessaris d'inferència estadística per tal que els estudiants siguin capaços d'extreure conclusions de caràcter general a partir de l'anàlisi de les dades d'una mostra i puguin comunicar els seus resultats utilitzant adequadament el llenguatge propi de l'estadística. Per una altra, es pretén que coneguin algunes tècniques d'anàlisi estadística multivariant que els poden ser útils en el desenvolupament de la seva pròpia recerca. El contingut de les sessions previst inicialment podrà ser modificat en funció dels interessos de recerca dels estudiants.

Contingut

Sessió 1: Els conceptes bàsics de la inferència estadística (referència: Moore).

Sessió 2: Els intervals de confiança i els contrastos d'hipòtesis (referència: Moore).

Sessió 3: Explicació per part dels estudiants dels seus projectes de recerca i discussió sobre la millor manera d'analitzar les seves dades.

Sessió 4: Anàlisi de regressió (referència: Lewis-Beek).

Sessió 5: Anàlisi cluster (referència: Aldenderfer & Blashfield).

Sessió 6: Anàlisi de components principals (referència: Dunteman).

Sessió 7: Intercanvi d'opinions amb els alumnes sobre l'aplicabilitat de les tècniques quantitatives estudiades a la seva recerca.

Referències

Aldenderfer, Mark S. i Blashfield, Roger K. (1984) *Cluster Analysis*. Sage University Paper Series on Quantitative Applications in the Social Sciences, 44. Newbury Park: Sage.

Dunteman, George H. (1989) *Principal Components Analysis*. Sage University Paper Series on Quantitative Applications in the Social Sciences, 69. Newbury Park: Sage.

Lewis-Beck, Michael S. (1980) *Applied Regression: An introduction*. Sage University Paper Series on Quantitative Applications in the Social Sciences, 22. Newbury Park: Sage.

Moore, David S. (2005) *Estadística Aplicada Básica*. Segunda edición. Barcelona: Antoni Bosch Editor.

Tècniques qualitatives d'investigació social.

L'objectiu d'aquesta part del curs és adquirir els coneixements sobre els principals instruments d'anàlisi qualitativa en ciències socials necessaris per al disseny i realització d'una recerca en aquest àmbitndre. També es pretén aprofundir en aspectes metodològics i epistemològics de la recerca social enfocada de manera qualitativa.

SESSIÓ 1: L'enfocament qualitatiu en la recerca en ciències socials

1. L'especificitat de les tècniques qualitatives d'anàlisi de la realitat social. Superar al dicotomia qualitatiu/quantitatiu
2. El problema de la veritat en las ciències socials. Validesa de la recerca qualitativa
3. Els fonaments teòrics de la recerca qualitativa
4. Objectius, estratègies i disseny de la recerca qualitativa
5. La tècnica de l'entrevista: tipus i mètodes
6. La discussió de grup: tipus i mètodes.

Bibliografia específica:

Baum, F. (1997) "Investigación en salud pública: El debate sobre la metodologías cuantitativas y cualitativas" *Revisiones en Salud Pública*, 5: 175-193.

Bericat, E. La integraciónde los métodos cuantitativo y cualitativo en la investigación social. Significado y medida. Barcelona, Ariel. 1998

Bourdieu, P. (2003) *El oficio de científico. Ciencia de la ciencia y reflexividad*. Barcelona: Anagrama.

Bourdieu, P., Chamboredon, J.; Passeron, J. (1989) *El oficio del sociólogo*. Madrid, Siglo XXI

Latour, B. (1992) *Ciencia en acción*. Barcelona: Labor.

Ritzer, G. (1993) "Emile Durkheim" a *Teoría Sociológica Clásica* Madrid: McGraw-Hill

Ritzer, G. (1993) "Max Weber" a *Teoría Sociológica Clásica* Madrid: McGraw-Hill, pp: 245-265.

Sokal, A. i Bricmont, J. (1999) *Imposturas intelectuales*. Barcelona: Paidós.

Strauss, A. i Corbin, J. (2002). *Bases de la Investigación cualitativa*. Medellín: Universidad de Antioquía.

Taylor, S.J. i Bogdan, R. (1992) "Introducción: Ir hacia la gente" en *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós Básica

Woolgar, S. (1991) *Ciencia: Abriendo la caja negra*. Barcelona: Anthropos

SESSIÓ 2: L'art d'observar i de descriure

1. Etnografia
2. Observació participant i diaris de camp
3. L'anàlisi institucional i de les subcultures
4. Històries de vida i relats de vida
5. Biografies i autobiografies

Bibliografia específica:

Bertaux, D. (1993) "De la perspectiva de vida a la transformación de la práctica sociológica" en *La historia oral. Métodos y experiencias*. Madrid: Debate.

Bertaux, D. (1993) "Historias de vida del oficio de panadero" en *La historia oral. Métodos y experiencias*. Madrid: Debate

Bonet J. i Caballé A. (2000) *Mi vida es mía: 2363 mujeres descubren su intimidad a partir de sus diarios personales*. Barcelona: Plaza y Janés.

Comelles, J. M. (2000) "Tecnología, cultura y sociabilidad: Los límites culturales del hospital contemporáneo" en Perdiguer, E. y Comelles, J. M. *Medicina y cultura: Estudios entre la antropología y la medicina*. Barcelona: Bellaterra.

De Miguel, J. (1996) *Auto/biografías*, Madrid, CIS

Evans-Pritchard, E. E. (1967) "Trabajo de campo y tradición empírica" *Antropología Social* Buenos Aires: Nueva Visión

García Jorba, J. M. (2000) *Diarios de campo*, Madrid, CIS

Goffman, Erving (1972) *Internados. Ensayos sobre la situación social de los enfermos mentales*. Buenos Aires: Amorrortu.

Guasch, O. (1991) "Instituciones y escenarios" a *La sociedad rosa* Barcelona: Anagrama

Guasch, O. (2002) *Observación Participante*. Madrid: CIS.

Malinowski, B. (1975) "Introducción" a *Los argonautas del Pacífico occidental* Barcelona: Península, 1975.

Pujadas, J. J. (1992). *Método biográfico: El uso de las historias de vida en ciencias sociales*. Madrid, CIS.

Velasco, H. y Díaz de Rada, A. (1997) *La lógica de la investigación etnográfica*. Madrid: Trotta.

Viñuales, O. (2002) *Lesbofobia*, Barcelona, Editorial Bellaterra.

SESSIÓ 3: L'art de preguntar

1. Entrevista en profunditat
2. Entrevista semiestructurada
3. Focus grup
4. Delphi

Bibliografia específica:

Almeda, E. (2003) *mujeres encarceladas*, Barcelona, Ariel.

Brito, M. (2008) *Dinámica del grupo de discusión*, Madrid, CIS.

Busquets, M. i Caïs, J. (2006) *La información sanitaria y la participación activa de los usuarios*, Barcelona, Grífol.

Callejo, Javier (2001) *El grupo de discusión: Introducción a una práctica de investigación*. Ariel Practicum.

De Miguel, Castilla i Caïs (1995) *La sociedad Transversal*, Barcelona, Fundació la Caixa.

Landeta, Jon (1999) *El método Delphi*. Barcelona: Ariel

Krueger, R. A. (1991). *El grupo de discusión. Guía práctica para la investigación aplicada*. Madrid: Pirámide.

Ortí, A. (1990) "La apertura y el enfoque cualitativo o estructural: la entrevista abierta semidirectiva y la discusión de grupo" en García Ferrando et al. *El Análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza. pp. 153-185.

Taylor, S. J. i Bogdan, R. (1992) "La entrevista en profundidad" a *Introducción a los métodos cualitativos de investigación* Barcelona: Paidós Básica

Valles, M. S. (2002) *Entrevistas cualitativas*. Madrid: CIS.

SESSIÓ 4: L'art de comparar

Estudi de casos

1. Anàlisi comparatiu
2. La utilització de documents
3. L'anàlisi de continguts

Bibliografia específica:

Bardin, L. (1986) *El análisis de contenido*. Madrid. Akal.

Buxó, M.J. i Miguel de J.M. (1988) *De la investigación audiovisual*. Barcelona: Proyecto A Ediciones.

Caïs, J (1997) *Metodología del análisis comparativo*, Madrid, CIS.

Coller, J (2000) *Análisis de casos*, Madrid, CIS

Douglas, M. (1991) "Las abominaciones del Levítico" *Pureza y peligro: Un análisis sobre los conceptos de contaminación y tabú*. Madrid: Siglo XXI.

Moreno Fuentes, F. J. (2003) *Análisis comparado de las políticas sanitarias hacia las poblaciones de origen inmigrante en el reino unido, Francia y España*, Madrid, Centro de Estudios Avanzados en Ciencias Sociales

Metodologia

L'aprenentatge es fonamentarà en la combinació de les següents metodologies docents:

Classes magistrals/expositives

Seminaris de discussió

Resolució d'exercicis i casos pràctics

Elaboració de treballs

Tutories

Lectures d'articles d'interès.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Classes magistrals	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
--------------------	----	---	---------------------------------------

Tipus: Supervisades

Seminaris i tutories	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
----------------------	----	---	---------------------------------------

Tipus: Autònomes

Treballs i exercicis	125	5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
----------------------	-----	---	---------------------------------------

Avaluació

L'avaluació es fonamentarà en la realització de:

1. Exercicis de disseny de recerca
2. Exercicis d'aplicació de tècniques qualitatives
3. Exercicis d'aplicació de tècniques quantitatives

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis de disseny	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Exercicis tècniques qualitatives	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Exercicis tècniques qualitatives	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

Della Porta, Dontaltea y Michael Keating 2008, *Approaches and methodologies in the social sciences*, Cambridge: CUP

Hay, Collin 2002, *Political Analysis: A critical introduction*, Houndmills: Palgrave

Isernia, Pierángelo 2001, *Introduzione alla Ricerca Politica e Sociale*, Bologna: Il Mulino.

Johnson, J. and R. 1995 Joslyn *Political Science Research Methods*, Washington: CQ Press, 3rd ed.

Katzer, J. 1998, *Evaluating Information. A Guide for Users of Social Science Research*, Boston: MacGraw Hill

King, G., R. O. Keohane and S. Verba 1999, *Designing Social Enquiry*, Princeton: Princeton University Press

Manheim, Jarol B. y Richard C. Rich 1988, *Análisis Político Empírico*, Madrid: Alianza.

Pollock, P. 2009 *The essentials of political analysis*, Washington: CQ Press, 3rd ed.

Sartori, Giovanni 1995, *La Política. Lógica y Método de las Ciencias Sociales*, México: Fondo de Cultura Económica.